

30. MLADI
VIRTUOZI
LJUBLJANA FESTIVAL.SI



10. 11. 2022



NADA TAVČAR

mezzosopran / mezzo-soprano
(Italija / Italy)

LUCA SACHER, klavir / piano
(Italija / Italy)

ONDŘEJ ZAVADIL

klavir / piano (Češka / Czech Republic)

Mednarodni glasbeni cikel
Festivala Ljubljana 2022/2023
International Music Cycle of the
Ljubljana Festival 2022/2023

Viteška dvorana, Križanke / Knights' Hall, Križanke

6. 10. 2022 – 13. 4. 2023

Program finančno omogočata / The programme is supported by:



Mestna občina
Ljubljana



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO



EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION



EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION



ISPA



I FEEL
SLOVENIA

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The Ljubljana Festival was founded by the City of Ljubljana.

Četrtek, 10. novembra 2022, ob 19.00
Thursday, 10 November 2022, at 7.00 pm
Viteška dvorana / Knights' Hall, Križanke

3. koncert mednarodnega glasbenega cikla 3rd Concert of the International Music Cycle

NADA TAVČAR

mezzosopran / mezzo-soprano
(Italija / Italy)

LUCA SACHER, klavir / piano
(Italija / Italy)

ONDŘEJ ZAVADIL

klavir / piano (Češka / Czech Republic)

Na sporedu / Programme:

L. M. Škerjanc: Beli oblaki (Li Taipo, O. Hauser, P. Karlin)
Jesenska pesem (Li Taipo, O. Hauser, F. Kozak)

M. Kastelic: Nekje ob Soči 1916 (I. Pajnik Beguš)

M. Vasle: Proč me vabi misel nate (N. Konc Lorenzutti)

R. Strauss: Allerseelen (H. von Gilm), op. 10, št. 8 / Op. 10, No. 8

J. Brahms: Von ewiger Liebe (A. H. Hoffmann von Fallersleben), op. 43, št. 1 / Op. 43, No. 1

X. Montsalvatge: Punto de Habanera (N. Luján)
Canción de cuna para dormir a un negrito
(I. Pereda Valdés)

J. Massenet: »Va! laisse couler mes larmes«, arija Šarlote iz
opere Werther / *Charlotte's aria from Werther*

G. Bizet: »L'amour est un oiseau rebelle«, arija Carmen iz
opere Carmen / *Carmen's aria from Carmen*

L. Janáček: (Sonata) I. X. 1905 / (*Piano Sonata*) I. X. 1905
I. Slutnja
II. Smrt

R. Schumann: Fantazija v C-duru, op. 17 / *Fantasia in C major*,
Op. 17

I. Durchaus phantastisch und leidenschaftlich vorzutragen
II. Mässig. Durchaus energisch.

III. Langsam getragen. Durchweg leise zu halten.

Koncert odpirata samospeva ene najbolj markantnih in vsestransko dejavnih slovenskih glasbenih osebnosti, **Lucijana Marije Škerjanca (1900–1973)**, ki je vzgojil v poklicno ustvarjanje glasbe dolgo vrsto skladateljev. Med Škerjančevimi prvimi skladateljskimi poskusi so ravno samospevi; **Beli oblaki** in **Jesenska pesem** na prevedeno besedilo kitajske lirike sta nastala pri njegovih osemnajstih letih. Pri klavirju ju je leta 1919 z altistko Cirilo Medvedovo krstil prav skladatelj in leta 1920 sta bila prvič izdana pri Glasbeni matici. V poznoromantičnem duhu s pridihom impresionistične barvitosti ju prevevajo liričnost, čustvena melodika in pronicljivost izraza.

Sledita skladbi najmlajše slovenske skladateljske generacije. Najprej bo zazvenela **Nekje ob Soči 1916** avtorja **Mateja Kastelica (roj. 1994)** na poezijo Irene Pajnik Beguš. Kastelic je obiskoval pouk klavirja, glasbene teorije in petja na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana, glasbeno izobraževanje pa nadaljeval s študijem glasbene pedagogike ter kompozicije pri Urošu Rojku na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Za čustveno dehteči in nežni samospev **Proč me vabi misel nate** na stihih Nataše Konc Lorenzutti, ki je letos dosegel drugo mesto na tekmovanju SpevSLAM, je glasbo prispeval **Martin Vasle (roj. 2002)**. Glasbene uspehe je najprej požel kot kitarist med šolanjem na ljubljanskih Konservatoriju in Akademiji za glasbo, na kateri nadaljuje študij kompozicije pri Marku Mihevcu.

Nedavna počastitev spomina na preminule bo resonirala v samospetu **Allerseelen** na besedilo pesnika Hermanna von Gilma, ki ga je v glasbeno podobo odel leta 1885 **Richard Strauss (1864–1949)**. Sloviti poznoromantični mojster zvočnih harmonij ustvari občuteno in po srečni preteklosti hrepeneče vzdušje.

Med najpogostejše izvajane samospeve **Johannesa Brahmsa (1833–1897)** sodijo štirje iz zbirke Štiri pesmi, op. 43. Med njimi je tudi samospev o večni ljubezni **Von ewiger Liebe**, ki interpretira izzove v treh vlogah: pripovedovalca, fanta in dekleta. Besedilo je včasih napačno pripisano Josefu Wentzigu, je pa vzeto iz lužiško-srbske ljudske zakladnice, ki jo je adaptiral August Heinrich Hoffmann von Fallersleben.

Španski skladatelj, publicist in profesor kompozicije v Barceloni **Xavier Montsalvatge (1912–2002)** je zaslovel s ciklom *Pet črnkih pesmi*, pri katerem se je navdihoval v Antilih oz. Karibskem otočju. Iz te zbirke sta na sporedu kontrastni si skladbi: ritmično razgibana in živahnega duha **Punto de Habanera** na besedilo Néstorja Lujána in umirjena uspavanka za temnopoltega otroka **Canción de cuna para dormir a un negrito** na verze Ildelfonsa Pereda Valdésa.

Pevski del večera zaokrožata točki iz oper romantične dobe. V čustveno nabiti ariji »**Va! laisse couler mes larmes**« iz opere Werther **Julesa Masseneta (1842–1912)** z Albertom poročena Šarlota v solzah toži po ljubljenem mladem pesniku Wertherju, s katerim jima ni usojeno živeti v vzajemni ljubezni. V znameniti Habaneri, ariji »**L'amour est un oiseau rebelle**« z začetka opere Carmen **Georgesa Bizeta (1838–1875)**, zapeljiva protagonistka poje o nepredvidljivosti ljubezni.

Leoš Janáček (1854–1928) je eden najpomembnejših čeških skladateljev; tudi ustanovitelj orglarske šole v Brnu, ki se je leta 1919 preoblikovala v glasbeni konservatorij. Janáčkova edina klavirska sonata **I. X. 1905** nosi pripis »V spomin na delavca, ubitega 1. oktobra 1905 med manifestacijo za češko univerzo v Brnu«. Skladatelj je skladbo namreč napisal pod vtisom tragičnega dogodka: med mirno demonstracijo v podporo ustanovitvi češke univerze v Brnu je mladeniča Františka Pavlíka smrtno ranil bajonet cesarskega vojaka. Njegovega pogreba se je udeležilo več deset tisoč Čehov; s tem demonstrativnim zborovanjem so izrazili patriotizem ter nasprotovanje zatiralskim potezom oblasti. Janáček je sprva sonato zasnoval v treh stavkih, nakar je zadnjega – *Pogrebni marš* – uničil, kmalu pa zavrgel tudi celotno glasbeno delo, a se je le ohranilo v kopiji pri pianistki krstne izvedbe. Stavka *Slutnja* in *Smrt* s svojim temačnim, nemirnim in dramatičnim duhom zelo živo prikažeta občutke sluteče grožnje in tragičnega konca.

Fantazija v C-duru, nastala leta 1836 in v revidirani različici natisnjena leta 1839 kot sedemnajsti opus **Robertu Schumanna (1810–1856)**, je eno najtehtnejših del romantične solistične klavirske literature. Preseneča in navdušuje s svojo domiselno obliko – mešanico fantazijsko rapsodične in tradicionalne forme, melodično prožnostjo, harmonsko barvitostjo, teksturno raznolikostjo, tehnično bravuroznostjo, ne nazadnje pa s silovitostjo in raznoterostjo čustvene palete. Prvi stavek *Durchaus phantastisch und leidenschaftlich vorzutragen*, sprva naslovljen slovenjeno *Ruševine* in napisan v obrisih sonatne oblike, je poln strasti in izraža tožbo po ljubljenu Clari (kakor je nekoč njej v pismu zapisal skladatelj), s katero se nista mogla videvati. Pozneje je Schumann dodal še dva stavka in nameraval z delom počastiti Beethovna, ki so mu postavljali spomenik. Drugi stavek v več epizodah, naslovljen *Mässig. Durchaus energisch.*, je energičnega in izrazito ritmičnega naboja. Sklepní stavek *Langsam getragen. Durchweg leise zu halten.* je najbolj umirjen ter mestoma meditativen in delo zaokroža s tematskimi povezavami z uvodnim stavkom. Skladatelj je to glasbeno delo ponudil v natis kar trem založnikom, preden mu ga je uspelo izdati, pri čemer je vmes spremenil naslove stavkov in tudi skladbe: prvotno namero v poklon Beethovnu pa je zamenjal s posvetilom Franzu Lisztu, enemu redkih pianistov, ki bi delo zmogel izvesti.

Helena Filipčič Gardina

Mezzosopranistka **Nada Tavčar** je začela svojo pevsko pot v rojstni vasi Devin v otroškem zboru Ladjica ter se nato pridružila dekliški vokalni skupini Bodeča Neža, kjer je pela pod taktirko zborovodje Mateje Černic. Od leta 2014 je študirala solopetje na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana pri prof. Tatjani Vasle in študij končala v letošnjem poletju. Leta 2017 so jo prvič sprejeli v Državni italijanski zbor mladih (Coro giovanile italiano), leta 2019 pa so jo ponovno izbrali za novo triletje. Leta 2019 je na Temsigu osvojila zlato priznanje v svoji kategoriji.

Leta 2021 je skupaj z DPZ Igo Gruden posnela CD angleške romantike The Fairy Way, sodelovala je tudi z orkestrom Amadeus Adriatic Orchestra pri dveh produkcijah La memoria di Medea in Stabat mater: storia di una madre (Pergolesi). Letos marca je na Temsigu prejela prvo nagrado in zlato plaketo v kategoriji 3.a. Poleg uspehov na glasbenem področju je leta 2021 diplomirala na Medicinski fakulteti v Ljubljani.

Luca Sacher, rojen leta 1993 v Trstu, je slovenski in italijanski pianist, ki je diplomiral z odliko (cum laude) na Konservatoriju Giuseppeja Tartinija v Trstu v razredu prof. Igorja Cognolata. Med izobraževanjem na konservatoriju je osvojil veliko nagrad, kot so prvo mesto na mednarodnem glasbenem tekmovanju Musica Insieme in drugi mesti v krajih Pieve di Sacco in San Dona' di Piave. Sprejet je bil na mednarodno šolo v Devinu UWC Adriatic in izpopolnjevanje v komorni glasbi pri znamenitem Triu di Trieste. Kmalu po diplomi leta 2013 je bil sprejet na konservatorij v Bostonu, kjer mu je štipendija omogočila študij z Michaelom Lewinom. V Bostonu je zmagal na častnih tekmovanjih komorne glasbe s štirimi različnimi komornimi skupinami, poleg tega pa je še dvakrat osvojil častno tekmovanje iz klavirja ter leta 2016 zmagal štipendijo Lee. Leto kasneje je z odliko diplomiral na konservatoriju Berklee v Bostonu. Luca je šolanje nadaljeval kot štipendist J. T. in Margaret Talkington na glasbeni šoli na Univerzi Texas Tech, kjer je študiral pri Williamu Westneyju. Za seboj ima že kar nekaj nastopov v prestižnih dvoranah, kot so gledališče G. Verdi v Trstu, Meyerson Symphony Center v Dallasu, Seully Hall v Bostonu, gledališči Curci v Barletti in Pavone v Perugii, občinsko gledališče v Trzinu ter sodelovanja z različnimi mednarodnimi orkestri. Leta 2022 je prejel posebno nagrado za najboljšo izvedbo skladbe Skrbjabin na klavirskem tekmovanju Amadeus v kraju Lazise (Italija). Med drugim je bil tudi član žirije na 7. in 8. izdaji tekmovanja Allegretto v Bukarešti. Na svoji glasbeni poti se je imel priložnost izobraževati pri nekaterih svetovno znanih pianistih, kot so John O'Connor, Filippo Gamba, Kirill Gerstein, Alessandro Taverna, Sijavuš Gadžijev, Ilana Vered, John Perry, Max Levinson, Jonathan Bass in Claudius Tanski. Po bogati in pomembni izkušnji v ZDA se je Luca odločil, da bo svojo kariero kot glasbenik in glasbeni učitelj nadaljeval v Trstu. Trenutno uči klavir na glasbeni šoli Artemusica in opravlja profesuro na NVO Musicians for the World. Jeseni 2022 bo izdal svoj prvi CD, ki bo posvečen Debussyju.

Mladi pianist **Ondřej Zavadil** se je rodil leta 1997 v Pragi na Češkem. Njegova prva učiteljica je bila Jana Grygarová, v kasnejših letih pa profesorica Libuše Tichá na gimnaziji in glasbeni šoli v Pragi. Od leta 2017 študij nadaljuje pri Milani Černjavski na Univerzi za glasbo in uprizoritvene umetnosti v Gradcu. Udeležil se je številnih mednarodnih tekmovanj in zasedel odlična mesta. Med drugim velja izpostaviti tretjo nagrado 16. Mednarodnega tekmovanja mladih pianistov Ettlingen, drugo nagrado mednarodnem klavirskem tekmovanju v švicarski regiji Val-de-Travers in prvo nagrado Mednarodnega klavirskega tekmovanja Radovljica. Dvakrat je nastopil tudi s Praškim simfoničnim orkestrom v koncertni dvorani Rudolfinum ter med drugim svojo tehniko izpopolnjeval na mojstrskih tečajih pri profesorjih, kot so Dimitrij Baškirov, Andrés Schiff, Nikolaj Luganski, Eugen Indjic in Matti Raekallio.

NAPOVEDNIK / TO BE ANNOUNCED

24. 11. 2022 ob 19.00 / at 7.00 pm
Viteška dvorana / Knights' Hall, Križanke

4. koncert Mednarodnega glasbenega cikla Mladi virtuoz 4th Concert of the International Music Cycle Young Virtuosi

LANA ZORJAN, violina / violin

Natalija Mladenović, klavir / piano

VERONIKA MONA BOGIĆ, violina / violin

Natalija Mladenović, klavir / piano

Na sporedu / Programme:

E. Elgar, H. Vieuxtemps, C. Saint-Saens, P. I. Čajkovski, P. de Sarasate

Glavni sponzor /
General sponsor:



Glavni medijski sponzor /
General media sponsor:

DELO

Sponzor / Sponsor:



TETA FRIDA
tranzitek zame

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, november / November 2022
Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja,
častni član Evropskega združenja festivalov / General and Artistic
Director, Honorary member of the European Festivals Association
Besedila / Texts: **HELENA FILIPČIČ GARDINA**
Prevod / Translation: **AMIDAŠ, d. o. o.**
Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d. o. o.**
ljubljanafestival.si
www.facebook.com/ljubljanafestival
www.instagram.com/festival_ljubljana/
www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana